

Criteria en vragenlijst themacertificaat Milieu en natuur PO/SO

Gefeliciteerd! Jullie zijn aan de slag gegaan met Gezonde School en nu breekt het moment aan om de themavragenlijst in te vullen. Hier komen alle eerder gezette stappen samen, met als doel het behalen van een themacertificaat. De aanvraag van het eerste themacertificaat kost 150 euro, alle certificaten die daarna worden aangevraagd of verlengd binnen de verloopdatum zijn gratis. De kosten van aanvraag zijn voor de plaquette, het themacertificaat, de communicatiematerialen en de personele inzet van de beoordelaar die jullie aanvraag beoordeelt. Bij een negatieve beoordeling worden geen kosten in rekening gebracht. Is de aanvraag goedgekeurd, dan mag jouw school zich drie jaar lang Gezonde School noemen! Zo draagt jouw school uit dat jullie hard werken aan een gezonde leefstijl voor jullie leerlingen.

Deze vragenlijst bevat drie typen vragen. De combinatie van deze vragen geven de beoordelaar zicht op hoe jullie school met het thema omgaat:

- Verplichte vragen: zijn gekoppeld aan de criteria Gezonde School en hier moet aan voldaan worden om een themacertificaat te behalen.
- Themaspecifieke vragen: zijn vragen die belangrijk zijn voor het thema waar jouw school een certificaat voor aanvraagt. Achter deze vragen staat <themaspecifiek>.
- Beeldvragen: geven de beoordelaar een completer beeld over het 'wat' en 'hoe' op jullie school. Deze categorie vragen geeft informatie over wie jullie als schoollocatie zijn en waar jullie voor staan. Achter deze vragen staat <beeldvraag>.

Toelichting bij het invullen van deze vragenlijst:

- Het is mogelijk om op elk moment te pauzeren en op een later moment verder te gaan met het invullen.
- We vragen je aan het begin van de vragenlijst een aantal documenten te uploaden. Hier kun je bij het invullen van de vragenlijst steeds naar verwijzen (daarbij graag paginanummer vermelden). Vergeet niet om tussentijds op te slaan. Ben je vergeten een document te uploaden? Geen probleem, je kunt altijd terug naar deze vraag.
- De documenten die je upload in deze aanvraag worden vertrouwelijk behandeld en alleen gebruikt voor de beoordeling en een mogelijke audit.
- Bij sommige vragen staat een 'i' klik hierop en je vindt een toelichting op de vraag.
- Onder 'ouders' wordt ook 'verzorgers' of 'opvoeders' verstaan.
- Na het versturen wordt de vragenlijst binnen zes weken beoordeeld. Heeft de beoordelaar nog vragen over de ingevulde vragenlijst of zijn er aanpassingen nodig? Dan heb je 100 dagen de tijd om de gevraagde aanpassingen te doen.
- Bij het eindoordeel kijkt de beoordelaar naar het totale plaatje dat uit de aanvraag naar voren komt.

Wij wensen je succes bij het invullen van deze vragenlijst!

Criteria themacertificaat Milieu en natuur PO/SO

Educatie

- De school maakt in het lesprogramma gebruik van erkende Gezonde School-activiteiten rondom het thema Milieu en natuur.
- De school besteedt in de lessen structureel aandacht aan natuur, binnenmilieu (frisse lucht binnen) en buitenmilieu (schone lucht buiten).
- De onderwijsactiviteiten op het gebied van Milieu en natuur zijn vastgelegd.
- De school biedt leerkrachten/medewerkers bij- of nascholing rondom natuur, binnen-en buitenmilieu.
- De school informeert ouders over het lesprogramma rondom het thema Milieu en natuur.

Signaleren

- De school brengt mogelijke risico's rondom het binnenmilieu systematisch in kaart, waarbij onder andere gelet wordt op de temperatuur, CO2-waarden en luchtvochtigheid.
- Schoolmedewerkers kunnen signalen van een niet optimaal binnenmilieu, buitenmilieu en natuur herkennen.
- Signalen rondom natuur, binnenmilieu en buitenmilieu en natuur worden besproken in de MR.

Schoolomgeving

- De school draagt zorg voor een gezonde schoolomgeving met voldoende natuur en een gezond binnen- en buitenmilieu.
- Er is een groen schoolplein waar leerlingen in contact komen met de natuur.
- De school betreft leerlingen, ouders en medewerkers bij (de organisatie van) activiteiten op het gebied van natuur, binnenmilieu en buitenmilieu.
- Medewerkers geven het goede voorbeeld in het zorgen voor de natuur, een gezond binnenklimaat en het bijdragen aan een gezond buitenklimaat.
- De school maakt gebruik van hulp, ondersteuning en/of expertise van andere organisaties op het gebied van het thema Milieu en natuur <themaspecifiek>

Beleid

- Het thema Milieu en natuur maakt onderdeel uit van het schoolbeleid.
- Leerlingen, medewerkers en ouders zijn betrokken bij de visie- en/of beleidsvorming rondom het thema Milieu en natuur.
- De school informeert leerlingen, medewerkers en ouders over het beleid rondom het thema Milieu en natuur.
- Het beleid wordt jaarlijks geëvalueerd.
- De school heeft de coördinatie van het thema Milieu en natuur belegd.

Vragenlijst themacertificaat Milieu en natuur PO/SO

Algemeen

1. Wat is je functie?

Antwoord:

2. Ben je ook de contactpersoon voor het vignet Gezonde School?

- Ja
- Nee, dat is: (geef naam, functie en e-mailadres)

3. Hoeveel leerlingen heeft de locatie waarvoor je het vignet Gezonde School aanvraagt?

Aantal leerlingen:

4. Schooltype waarvoor je het vignet Gezonde School aanvraagt (meerdere antwoorden mogelijk):

- Regulier basisonderwijs
- Speciaal basisonderwijs
- Speciaal onderwijs Cluster 1
- Speciaal onderwijs Cluster 2
- Speciaal onderwijs Cluster 3
- Speciaal onderwijs Cluster 4
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 1
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 2
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 3
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 4
- Internationale schakelklassen (ISK)

5. Voor advies en ondersteuning over Gezonde School kun je terecht bij de Gezonde School-adviseur van de regionale GGD. Geef hieronder aan of hiervan sprake is geweest. Mogelijk neemt de beoordelaar contact op met de betreffende adviseur bij eventuele vragen of onduidelijkheden rondom de aanvraag.

- Ja, ik ben geholpen door: (geef naam van adviseur en organisatie)
- Nee, ik heb de vragenlijst zonder hulp ingevuld.

6. Upload hier alle documenten die van belang zijn voor deze aanvraag (schoolgids/schoolbeleidsplan, curriculum/beleid/ jaarplanning en eventuele andere relevante documenten). Je kunt naar deze documenten verwijzen (graag met vermelding van de paginanummers waar de informatie te vinden is) bij de beantwoording van de verdere vragen. Zie de extra informatie in het i-tje.

- Schoolgids/schoolbeleidsplan (bijlage verplicht)
- Curriculum/ beleid/ jaarplanning (bijlage verplicht)
- Ander document (vul titel in bij toelichting en upload bijlage)
- Ander document (vul titel in bij toelichting en upload bijlage)
- Ander document (vul titel in bij toelichting en upload bijlage)

Extra informatie: Problemen met uploaden van documenten? Lees hier een aantal tips:

1. Upload één document tegelijkertijd en druk na elke upload op 'Volgende'. Klik hierna links weer op de vraag 'Uploaden bijlagen'.
2. Scroll niet tussendoor naar andere vragen, dan verlies je de bestanden mogelijk weer.
3. Je kunt alleen Word/Excel/PDF/PNG of JPEG-bestanden uploaden (geen zip document) van maximaal 15 MB.
4. Upload de bestanden vanaf de schijf (niet vanuit de mail).
5. Je kunt per antwoord meer dan één bestand uploaden. Klik hiervoor op de blauwe tekst 'bestand toevoegen'. Er verschijnt dan een aanklikbaar veld waar je een nieuw document kunt uploaden. Per antwoord is er plaats voor maximaal vijf bestanden.

Educatie

7. Maakt de school in het lesprogramma gebruik van één of meer erkende Gezonde School-activiteiten rondom het thema Milieu en natuur?
  - Ja, Ons Groene Schoolplein (geef toelichting)
  - Ja, Energieke Scholen (minimaal de drie basislessen) (geef toelichting)
  - Ja, Eco-Schools (geef toelichting)
  - Ja, GrowWizzKid (geef toelichting)
  - Ja, Onderzoekend Tuinieren (geef toelichting)
  - Ja, Ontdekkend Tuinieren (geef toelichting)
  - Ja, Binnenbos (geef toelichting)
  - Ja, Smaaklessen (geef toelichting)
  - Anders, namelijk: (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer) <verplicht>
  - Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>
8. Besteedt de school in de lessen aandacht aan de volgende onderwerpen: natuur, binnenmilieu (frisse lucht binnen) en buitenmilieu (schone lucht buiten)?
  - Natuur (geef toelichting)
  - Binnenmilieu (frisse lucht binnen) (geef toelichting)
  - Buitenmilieu (schone lucht buiten) (geef toelichting)
  - Anders, namelijk: (geef toelichting) <verplicht>
  - Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan les over natuur binnen/buiten school of een gezond binnenklimaat, moestuinieren, excursies, lucht-, water- of bodemkwaliteit meten (buiten), projecten over natuur of binnen- en buitenmilieu, meedoen aan landelijke dagen (bijvoorbeeld Buitenlesdag, Warmetruiendag, Boomfeestdag), natuurbeleving (bijvoorbeeld NatuurWijs of Bewaarde Land), leskisten, activiteiten en gastlessen NME-centrum.

9. In welke leerjaren besteedt de school in de lessen aandacht aan natuur, binnenmilieu en buitenmilieu?

- Groep 1
- Groep 2
- Groep 3
- Groep 4
- Groep 5
- Groep 6
- Groep 7
- Groep 8

10. Zijn de onderwijsactiviteiten op het gebied van natuur, binnenmilieu en buitenmilieu vastgelegd?

Extra informatie: Bijvoorbeeld in curriculum, beleid, jaarplanning.

- Ja (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer) <verplicht>
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

11. Biedt de school medewerkers/leerkrachten bij- of nascholing voor de onderwerpen natuur, binnenmilieu en/of buitenmilieu? <themaspecifiek>

Extra informatie: Kijk voor voorbeelden op de website van Gezonde School:

<https://www.gezondeschool.nl/primair-onderwijs/gezondheidstemas-en-criteria-vignet/educatie-milieu-en-natuur>

- Ja, namelijk: (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

12. Informeert de school ouders over het lesprogramma rond natuur, binnenmilieu en buitenmilieu? <themaspecifiek>

- Ja, namelijk: (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Signaleren

13. Brengt de school het binnenmilieu systematisch in kaart?

Extra informatie: Denk hierbij onder andere aan de temperatuur, CO2-waarden en luchtvochtigheid. Bekijk ter inspiratie de 'portefeuillescan binnenklimaat' en de 'handreiking optimaal ventileren op scholen' op ruimte-ok.nl.

- Ja, namelijk: (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

14. Wat doet de school met de informatie uit deze periodieke meting en andere signalen op het gebied van binnen- en buitenmilieu? <beeldvraag>

Antwoord: <open tekstveld>

15. Kunnen medewerkers signalen herkennen die kunnen wijzen op een niet optimaal binnenmilieu, buitenmilieu en natuur? <themaspecifiek>

Extra informatie: Denk bij een niet optimaal binnenmilieu aan hoofdpijn, sufheid, concentratieverlies of warmte.

Denk voor binnen- én buitenmilieu aan afleiding door geluid binnen of buiten het schoolgebouw of door slechte akoestiek.

Denk voor natuur aan de hoeveelheid schaduw op het schoolplein en de hoeveelheid steen/verharding.

- Ja (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

16. Worden de uitkomsten van de periodieke meting en andere ontwikkelingen, vragen, problemen of zorgen rondom natuur, binnenmilieu en buitenmilieu en besproken?

- Ja, in de medezeggenschapsraad van de school
- Ja, anders namelijk: (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Schoolomgeving

17. Hoe zorgt de school voor voldoende natuur op het schoolplein, een gezond binnenmilieu en buitenmilieu?

Extra informatie: Denk bij een gezond binnenmilieu aan goede luchtkwaliteit in de school, een aangename temperatuur, goede akoestiek en voldoende daglicht.

Denk bij een gezond buitenmilieu en natuur aan goede luchtkwaliteit buiten, goede water- en bodemkwaliteit, voldoende schaduw en het voorkomen van zwerfval.

Antwoord: <open tekstveld>

18. Op welke manier kunnen leerlingen op het schoolplein en in de school in contact komen met natuur?

- Groen schoolplein
- Moestuin
- Schooltuin

- Buitenleslokaal
- Veel planten in de school
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Geen van bovengenoemde antwoorden (geef toelichting) <verplicht>

19. Wie is betrokken bij de organisatie van activiteiten op het gebied van natuur, binnenmilieu en buitenmilieu op school? <themaspecifiek>

- Leerlingen (geef toelichting) <open tekstveld>
- Ouders (geef toelichting) <open tekstveld>
- Medewerkers (geef toelichting) <open tekstveld>
- Anders, namelijk (geef toelichting) <open tekstveld>
- Geen van de bovengenoemde antwoorden (geef toelichting) <open tekstveld>

20. Kun je een aantal concrete voorbeelden van goed voorbeeldgedrag door medewerkers op school noemen op het gebied van natuur, binnenmilieu en buitenmilieu?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan op de fiets naar school gaan, zorg dragen voor de natuur in en rond de school, regelmatig naar buiten gaan, zorgen voor frisse lucht in de klas, afval scheiden, geen plastic verpakkingen meenemen.

- Ja (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

21. Maakt de school gebruik van hulp, ondersteuning en/of expertise van andere organisaties rondom het thema Milieu en natuur? <themaspecifiek> <beeldvraag>

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan het betrekken van de GGD, Jong Leren Eten makelaars, NME-centra, Eco-Schools, IVN-afdelingen en gemeente.

- Ja, namelijk: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Beleid

22. Maakt het thema Milieu en natuur onderdeel uit van het schoolbeleid?

Extra informatie: Zowel natuur als een gezond binnen- en buitenmilieu. Denk hierbij aan de kernwaarden, doelen en pedagogische opdracht.

- Ja (geef toelichting en/of verwijst naar geüpload document met titel en paginanummer)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

23. Betreft de school leerlingen, ouders en medewerker actief bij de visie- en/of beleidsvorming rondom het thema Milieu en natuur?

Extra informatie: bijvoorbeeld deelname in een werkgroep of bij het formuleren van een visie.

- Ja, de leerlingen (geef toelichting)
- Ja, de ouders (geef toelichting)
- Ja, de medewerkers (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

24. Informeert de school leerlingen en ouders over het beleid rondom het thema Milieu en natuur?

- Ja, de school informeert leerlingen (geef toelichting) <open tekstveld>
- Ja, de school informeert ouders (geef toelichting) <open tekstveld>
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

25. Wordt het beleid rondom het thema Milieu en natuur jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan het bespreken van het beleid in het teamoverleg of het bespreken van de voortgang van buiten lesgeven, met de leerlingen de natuur in gaan etc.

- Ja, namelijk (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

26. Heeft de school de coördinatie rond het thema Milieu en natuur belegd?

- Ja, bij de Gezonde School-coördinator
- Ja, bij een directielid
- Ja, bij een leerkracht
- Ja, bij een werkgroep
- Ja, bij de duurzaamheidscoördinator
- Ja, anders, namelijk: (geeft toelichting) <verplicht>
- Nee, want: (geef toelichting)

Aanvullende vragen

27. Waar ben je trots op als het gaat om het thema Milieu en natuur binnen jouw school?
<beeldvraag>

Antwoord: <open tekstveld>

28. Wat wil je nog bereiken op het thema Milieu en natuur? <beeldvraag>

Antwoord: <open tekstveld>

29. Heb je nog aanvullingen op jouw aanvraag? <beeldvraag>

Antwoord: <open tekstveld>

Evaluatievragen

30. Heb je in deze vragenlijst voldoende kunnen toelichten hoe de school werkt aan natuur en een gezond binnen- en buitenmilieu?

- Ja
- Niet helemaal, want: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting)

31. Heb je suggesties voor het verbeteren van de vragenlijst?

- Ja, namelijk (geef toelichting)
- Nee

Commitment

32. De (adjunct) directeur en de Medezeggenschapsraad committeren zich aan de aanvraag voor het vignet Gezonde School voor het thema Milieu en natuur. Deze vragenlijst is naar waarheid ingevuld.

- Ja
- Nee (geef toelichting) <verplicht>